

พัฒนาการ การแสดงของ "ล้อต๊อก" ศิลปินตลกไทย

นายกุลเชษฐ์ เล็กประยูร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-655-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 17939115

14 ต.ค. 2550

THE PERFORMANCE OF "LOTOK" THAI COMEDIAN

Kulachet Lekprayura

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Mass communication

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

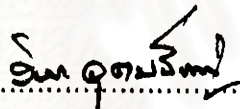
ISBN 974-638-655-7

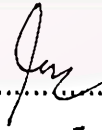
หัวข้อวิทยานิพนธ์ พัฒนาการ การแสดงของ "ล้อต๊อ๊ก" ศิลปินตลกไทย
โดย นายกุลเชษฐ์ เล็กประยูร
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ

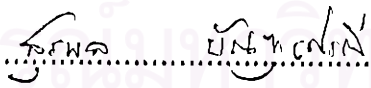
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิภา ชุตมฉันท)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....กรรมการ
(คุณสุรพล บัณฑิตเศรษฐี)

กุลเชษฐ์ เล็กประยูร : พัฒนาการ การแสดงของ "ล้อต๊ोक" ศิลปินตลกไทย (THE PERFORMANCE OF "LOKOK" THAI COMEDIAN) อ.ที่ปรึกษา รศ.ดร. กาญจนา แก้วเทพ, 196 หน้า ISBN 974-638-655-7

การวิจัยเรื่อง พัฒนาการ การแสดงของ "ล้อต๊ोक" ศิลปินตลกไทย เป็นการศึกษาพัฒนาการ การแสดง และบทบาทในด้านต่าง ๆ ของ ล้อต๊ोक ตลอดจนการปรับตัวให้เข้ากับยุคสมัย และวิเคราะห์ อิทธิพลของสังคม , สถาบัน , องค์กร ที่อยู่ล้อมรอบตัวของ ลวง ทรัพย์สินสารวย จนกระทั่งทำให้ ลวง ทรัพย์สินสารวย กลายมาเป็น "ล้อต๊ोक" อยู่ในปัจจุบัน

จากผลการวิจัยพบว่า ล้อต๊ोक มีพัฒนาการแสดงมาตั้งแต่ยังเด็ก และสังคมประสมการณ์ในการแสดง มาอย่างต่อเนื่อง รู้จักใช้ไหวพริบปฏิภาณดัดแปลงสิ่งต่าง ๆ รอบตัวมาใช้ในการแสดงตลกได้ สามารถปรับการ แสดงของตน ให้เข้ากับธรรมชาติของสื่อได้ทุกประเภท รวมทั้งสามารถปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มผู้ชมในทุกระดับชั้น ล้อต๊ोक สามารถแสดงได้กับทุกที่มงาน นอกเหนือจากบทบาทในการเป็นนักแสดงแล้ว ล้อต๊ोक ยังสามารถแสดง บทบาทอื่น ๆ ในวิชาชีพได้ เช่น เป็นผู้สร้างภาพยนตร์ , ผู้กำกับการแสดง , ผู้ช่วยพิธีกร , ผู้คิดโครงเรื่อง เป็นต้น

ในส่วนของอิทธิพลของสังคม , สถาบัน , องค์กร ที่อยู่ล้อมรอบตัว ลวง ทรัพย์สินสารวย จนกระทั่งทำให้ ลวง ทรัพย์สินสารวย กลายมาเป็น ล้อต๊ोक อยู่ในปัจจุบัน จากการศึกษาพบว่า กลุ่มสังคมที่มีอิทธิพลต่อตัว ล้อต๊ोक มี 2 กลุ่ม คือ บริบทสังคมในสมัยที่ ล้อต๊ोक ยังเป็นเด็ก ซึ่งประกอบด้วย บ้านลอมจากครอบครัว , บ้านลอมทางการศึกษา , บ้านลอมทางสังคม , บ้านลอมจากการทำงานหนักช่วงวัยรุ่น ส่วนอีกบ้านลอมหนึ่งคือ บ้านลอมทางวิชาชีพ ที่หล่อหลอมวิชาการแสดงให้กับ ล้อต๊ोक ตั้งแต่ ล้อต๊ोक เริ่มแสดงในยุคแรก คือ สื่อเวที (จำอวด-ละครย่อย , ละครเวที) , สื่อภาพยนตร์ , สื่อโทรทัศน์ ตามลำดับ ซึ่งบ้านลอมเหล่านี้ช่วยให้ ล้อต๊ोक สังคม ประสมการณ์ในการแสดงจนเป็นนักแสดงผู้มากด้วยความสามารถ และกลายเป็นบ้านลอมอันใหม่ ที่จะหล่อหลอม นักแสดงในรุ่นหลังต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

** 3970124328 : MAJOR MASS COMMUNICATION
KEY WORD: DEVELOPMENT/PERFORMANCE/LOTOK/THAI COMEDIAN

KULACHET LEKPRAYURA : THE PERFORMANCE OF "LOTOK" THAI COMEDIAN.

THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.KANJANA KAEWTHEP Ph.D.196 pp.

ISBN 974-638-655-7

The Study, The Performance of "LOTOK" Thai Comedian, focuses on analyzing the roles, acting development, and social transition of LOTOK. The author also analyzes the functions of society, institutions, and environment in molding Sawong Sapxiamruai as Lotok today.

The author found that Lotok has continuously gained experiences as a comedian. Since he was just a child, he has well developed his acting skills. He wittingly uses thing around himself and professionally adapts himself to various kinds of mediums, staff, and groups of audiences. Besides being as actor, he is able to perform other related duties such as producer, director, MC and script writer as well.

As per the social and institutional influences, the study indicates that major references contributing to the state of being "LOTOK" are his childhood context and his profession stage. Under the childhood context, the author includes a thorough analysis of Lotok's family, his education, his social environment, and his early experience during the teenage years. The review of Lotok's profession stage starts from the beginning of his career path; as a stage comedian, and move on to a movie and television actor.

These two influences are essential in creating a versatile actor named Lotok who is a distinct role model for the next generation of actors and actresses.

ภาควิชา..... การสื่อสารมวลชน

สาขาวิชา..... การสื่อสารมวลชน

ปีการศึกษา..... 2540

ลายมือชื่อนิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ก่อนอื่นต้องขอขอบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่ ที่ให้ชีวิต , เลี้ยงดูและให้การศึกษาในด้านต่าง ๆ ให้แก่ผู้เขียนจนกระทั่งสำเร็จปริญญาโทบัณฑิตได้ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จดังที่ได้ตั้งใจไว้

และวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จและดูสว่างไปไม่ได้เลย หากขาดความเมตตาจาก คุณหลวงทรัพย์สำรวย หรือที่รู้จักกันในนาม "ล้อต๊อ๊ก" ที่กรุณาตลอดเวลาพักผ่อนที่มีอยู่น้อยนิด ให้ผู้เขียนได้ทำการสัมภาษณ์ (บางครั้ง ป้าไม่สบายก็ยังเมตตา นั่งให้ผู้เขียนสัมภาษณ์) เพื่อศึกษาชีวิตและประสบการณ์อันมีค่าของท่าน ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ "ป้าต๊อ๊ก" ไว้ ณ ตรงนี้ด้วยครับ

นอกจากนี้ ผู้เขียนยังต้องกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา แก้วเทพ ที่กรุณา รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้แก่ผู้เขียน (ทั้ง ๆ ที่งานของอาจารย์มีมากมายเหลือเกิน) อาจารย์เป็นผู้ที่ทำให้ผู้เขียนได้เรียนรู้โลกในมุมมองที่กว้างขึ้น พร้อมทั้งยังให้คำปรึกษาแนะนำ , ความเอื้ออาทร , ความช่วยเหลือ ตลอดจนในการตรวจแก้ ในการเขียนวิทยานิพนธ์ให้แก่ผู้เขียนด้วยความเต็มใจ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วิภา อุดมฉันท์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และคุณสุรพล บัณฑุเศรณี ที่กรุณาตลอดเวลามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งยังให้คำแนะนำทางด้านภาษาและตรวจแก้คำผิด (ซึ่งมีเยอะมาก) ให้ผู้เขียนทั้งเล่ม รวมถึงข้อมูลทางวิชาการในเรื่องของ "ตลก" ที่ คุณสุรพล เขียนขึ้นมาและกรุณาอธิบายจนผู้เขียนเข้าใจ

การศึกษาครั้งนี้ย่อมจะเกิดขึ้นไม่ได้ หากขาดความช่วยเหลือจากเพื่อนที่แสนดีอย่าง คุณนนทวรรณ ดิษฐ์แย้ม (แก้ว) แห่งบริษัทเจเอสแอล ในการหาเบอร์โทรศัพท์ Key Informance ต่าง ๆ ให้ เพราะถ้าให้ผู้เขียนหาเองคงไม่มีปัญญาที่จะหาได้ ขอขอบพระคุณ คุณสุรชาติ (พี่ต๊อ๊ก) และ พ.ต.ท.อำนาจ วรญาวิสุทธิ ลูกสาวและลูกเขย ป้าต๊อ๊กที่แอบให้ข้อมูลดี ๆ ขอขอบพระคุณ ครูวงษ์ศักดิ์ ทัศนพยัคฆ์ , คุณดอกดิน กัญญาบาลย์ , คุณดำรง พุฒตาล , คุณสมพงษ์ พงษ์มิตร , คุณก๊กเอง , พล.ต.ถาวร ช่วยประสิทธิ์ , คุณธรรมรัตน์ นาคสุริยะ , คุณโน้ต เชิญยิ้ม , คุณเปิด เชิญยิ้ม , คุณเด๋อ ดอกสะเดา , คุณศรีหนุ่ม เชิญยิ้ม ตลอดจนชาวคณะป้าต๊อ๊กที่น่ารัก ขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านที่ให้ความช่วยเหลือและให้ข้อมูลที่มีค่ายิ่ง ในการที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ ทั้งที่ทำงานและในชั้นเรียน ที่ถามไถ่และให้กำลังใจเสมอมา ขอขอบคุณน้องแอน ที่เป็นขวัญและกำลังใจ ขอขอบคุณ "เจ๊นัจ" ผู้ที่คอยมาทึ่งเรื่องราวต่าง ๆ ให้ผู้เขียนฟังแก้ความเครียด และท้ายสุดขอบคุณตัวเอง ที่ไม่ย่อท้อและฮึดสู้กับอุปสรรคนานาประการ จนผ่านพ้นมาได้ด้วยดี ถ้าความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยังมีอยู่บ้าง ผู้เขียนขอมอบให้ทุก ๆ ท่านทั้งที่เอ่ยนามและไม่ได้เอ่ยนามทั้งหมด ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นของพวกท่านทุก ๆ คนครับ

กุลเชษฐ์ เล็กประยูร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญแผนภาพ.....	ฅ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหานำการวิจัย.....	8
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
ขอบเขตการวิจัย	8
นิยามศัพท์.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิดเรื่องตลก.....	11
ตรรกะเรื่องตลก.....	11
กระบวนการแสดงตลกไทย.....	17
แนวคิดเรื่องชีวิตและคุณสมบัติของตลก.....	24
แนวคิดเรื่องการศึกษาชีวิตประวัติบุคคล.....	28
การศึกษาวงจรชีวิต.....	30
ทฤษฎีปรัชญาประวัติศาสตร์.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	36
แหล่งข้อมูล.....	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37

การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
การเสนอรายงาน.....	39

บทที่

4. ประวัติชีวิตของ สวง ทรัพย์สำรวย.....	40
กำเนิด.....	41
การศึกษา.....	42
ชีวิตวัยหนุ่ม.....	43
ช่วงหนึ่งที่รับใช้ชาติ.....	46
เข้าสู่วงการบันเทิง.....	48
ชีวิตครอบครัว.....	52
เข้าสู่วงการภาพยนตร์.....	55
กลับเข้าเป็นทหารอีกครั้ง.....	59
เข้าสู่วงการโทรทัศน์.....	61
บั้นปลายชีวิต.....	66
สรุปเหตุการณ์สำคัญในช่วงชีวิต ล้อต๊อก.....	70
5. วิเคราะห์ลักษณะการแสดงและบทบาทด้านต่าง ๆ ของ ล้อต๊อก.....	72
ลักษณะการแสดงของ ล้อต๊อก ในวัยเด็ก.....	73
ลักษณะการแสดงของ ล้อต๊อก ในรูปแบบ จำอวด - ละครย่อย.....	75
ลักษณะการแสดงของ ล้อต๊อก ในรูปแบบ ละครเวที.....	82
ลักษณะการแสดงของ ล้อต๊อก ในรูปแบบ ภาพยนตร์.....	86
ลักษณะการแสดงของ ล้อต๊อก ในรูปแบบ รายการโทรทัศน์.....	98
ลักษณะการแสดงของ ล้อต๊อก ในรูปแบบ คาเฟ่.....	117
6. พัฒนาการ การแสดงของ ล้อต๊อก โดยมองผ่านกระบวนการสื่อสาร.....	123
พัฒนาการและบทบาทของ ล้อต๊อก ในฐานะผู้ส่งสาร (Sender).....	124
พัฒนาการและการปรับตัวของ ล้อต๊อก ในด้านรูปแบบ และเนื้อหา (Message).....	134

พัฒนาการและการปรับเปลี่ยนบทบาทการแสดงเมื่อ	
มีการเปลี่ยนสื่อ (Channel).....	136
การปรับเปลี่ยนกลุ่มผู้ชมที่ชมงานของสื่อออก (Receiver).....	151

บทที่

7. วิเคราะห์อิทธิพลของ สังคม , สถาบัน , องค์การที่อุปรอบตัว สื่อออก.....	154
บริบทสังคมในสมัยที่ สื่อออก เป็นเด็ก.....	155
กลุ่มบ้านลอมทางวิชาชีพ.....	163
8. บทสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	172
การศึกษาสื่อออก.....	172
อภิปรายผล.....	177
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	189
ข้อเสนอแนะ.....	189
รายการอ้างอิง.....	190
ภาคผนวก.....	193
ประวัติผู้เขียน.....	196

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

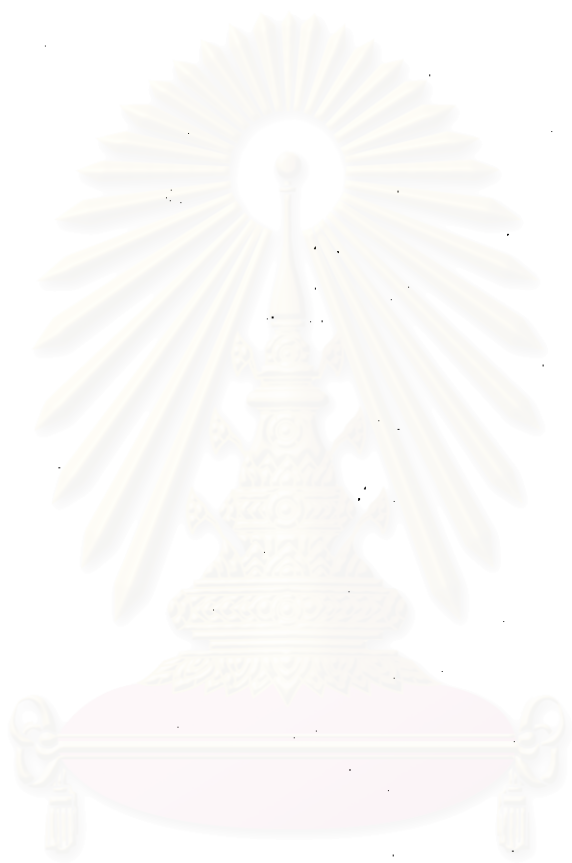
ตารางที่ 4.1 สรุปเหตุการณ์สำคัญในช่วงชีวิต สัปดาห์..... 70-71

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 8.1 บทเรียนตลก.....	179
แผนภาพที่ 8.2 การเชื่อมโยงจาก ล้อต๊อก สู่ตลกหุ่นหลัง.....	180

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย